

REGERINGSSKIFTENS PÅVERKAN PÅ DEN POLITISKA OPINIONEN

Effekter av regeringskiften

Finns det vinnare- och förlorare-effekter av regeringskiften?

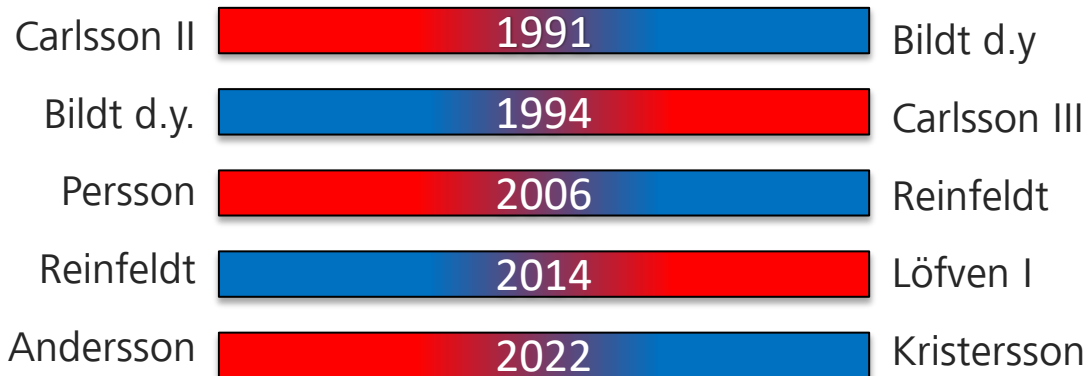
Har regeringskiften en läkande effekt på demokratin?

Hur mycket kostar det i opinionsstöd att regera?

Hur har valet 2022 förändrat väljarnas bild av det politiska landskapet?

Fem regeringsskiften 1986-2022

Finns det vinnare- och förlorare-effekter av regeringsskiften?

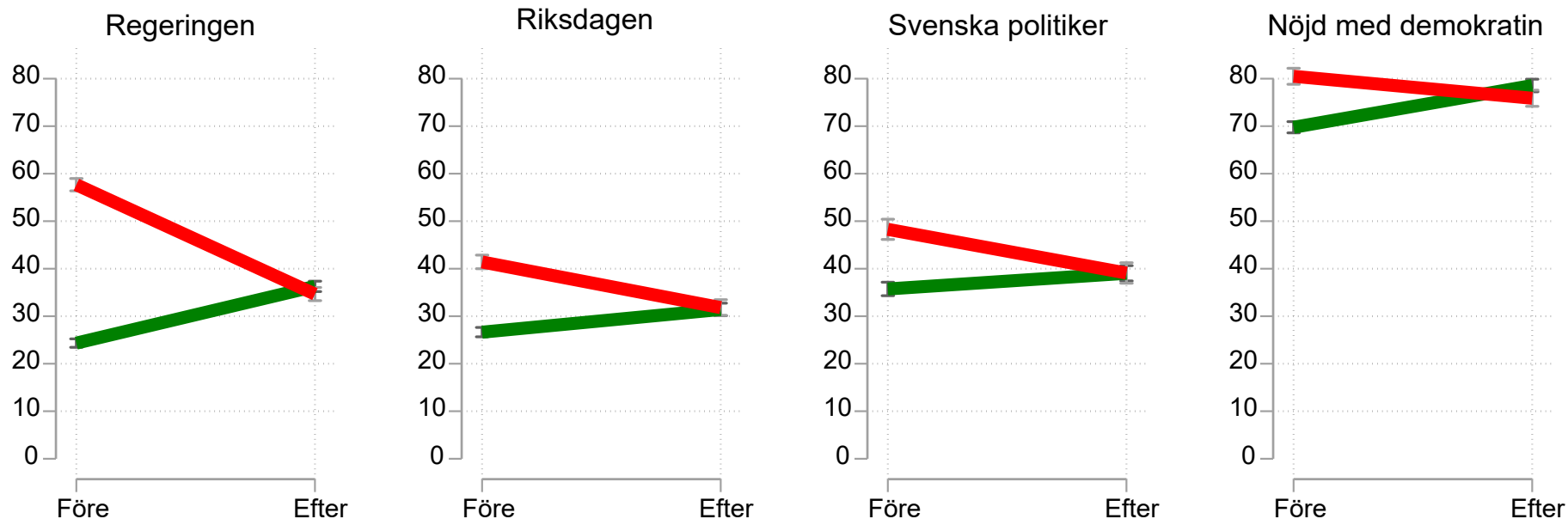

Ja, vinnare- och förlorare-effekten är tydlig särskilt för förtroende för regering, riksdag och politiker

Effekter av fem regeringsskiften 1986-2022

Röd=förlorarna; **Grön**=vinnarna

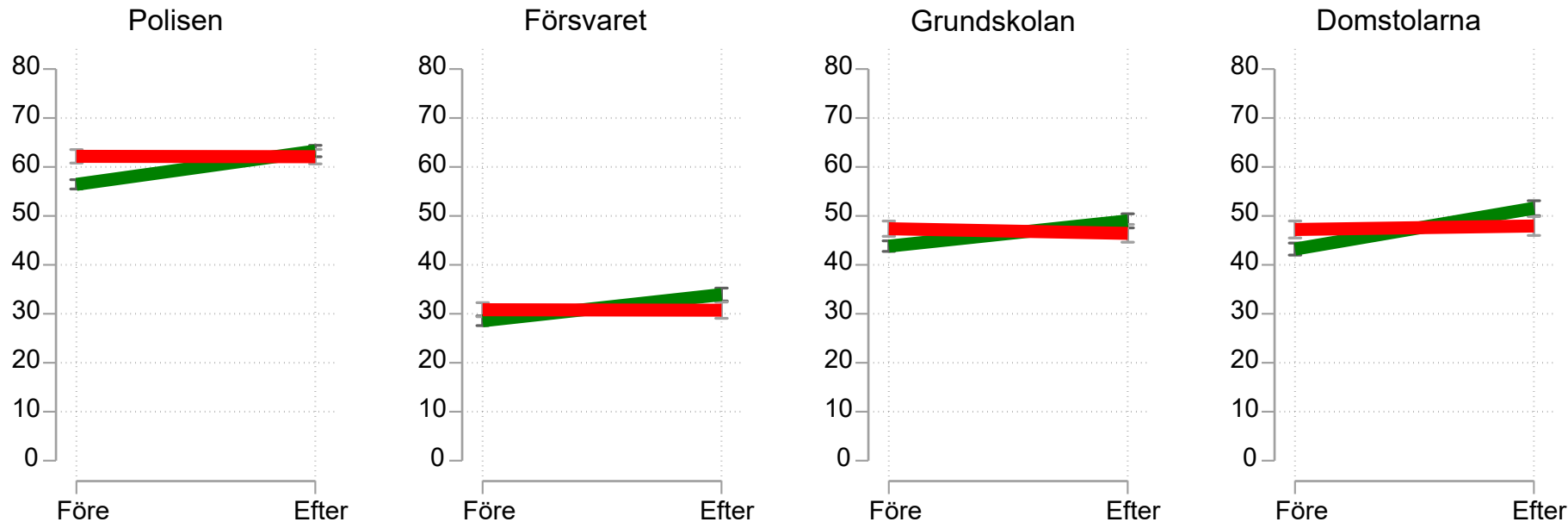
% högt förtroende för regeringen, riksdagen, svenska politiker samt % nöjda med demokratin

Effekter av fem regeringsskiften 1986-2022

Röd=förlorarna; **Grön**=vinnarna

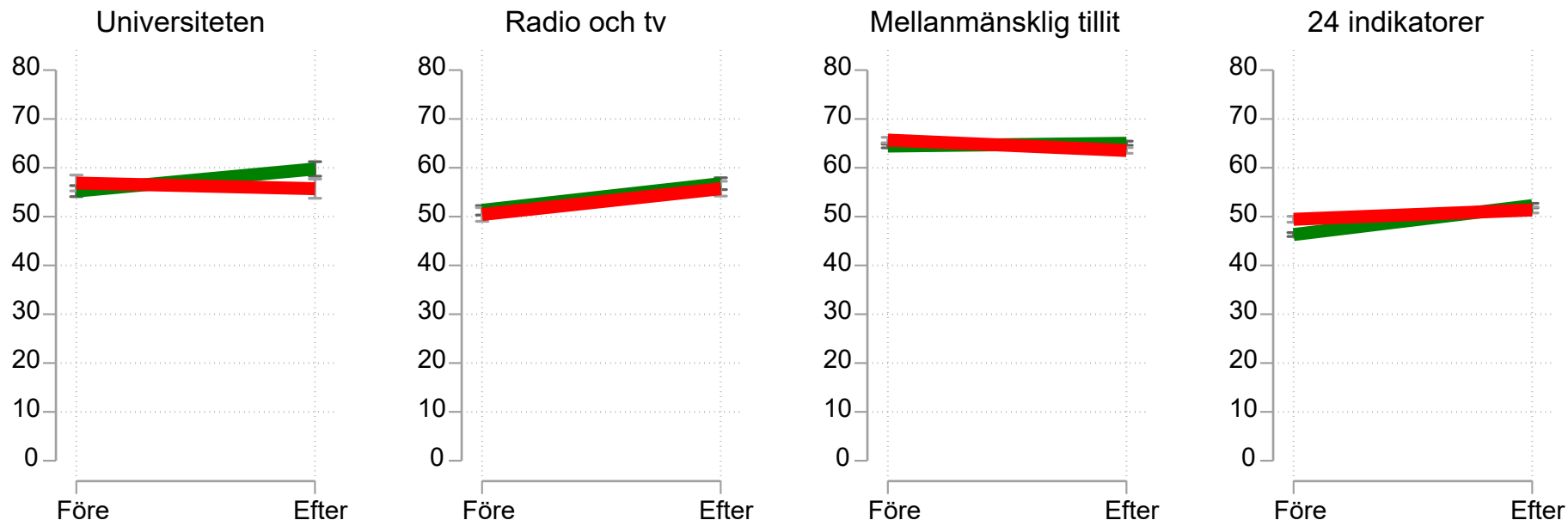
% högt förtroende för polisen, försvaret, grundskolan och domstolarna

Effekter av fem regeringsskiften 1986-2022

Röd=förlorarna; **Grön**=vinnarna

% högt förtroende för universiteten och radio & tv, medeltal för mellanmänsklig tillit samt förtroendeindex med 24 indikatorer

**Har regeringsskifte en läkande effekt
på demokratin?**

**Sverigedemokraternas väljare har som grupp
betraktat fått ett starkare förtroende efter valet 2022**

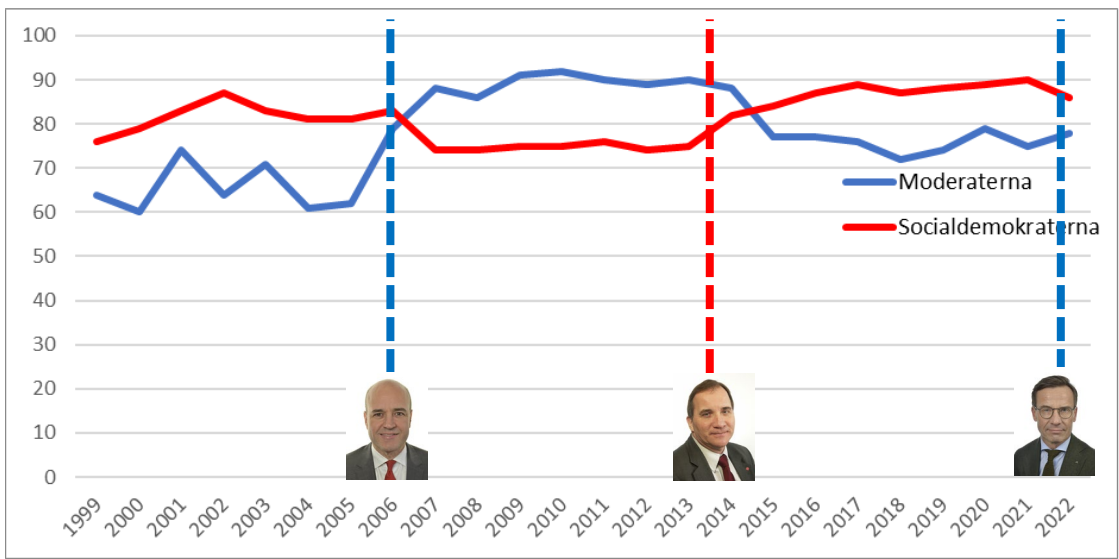
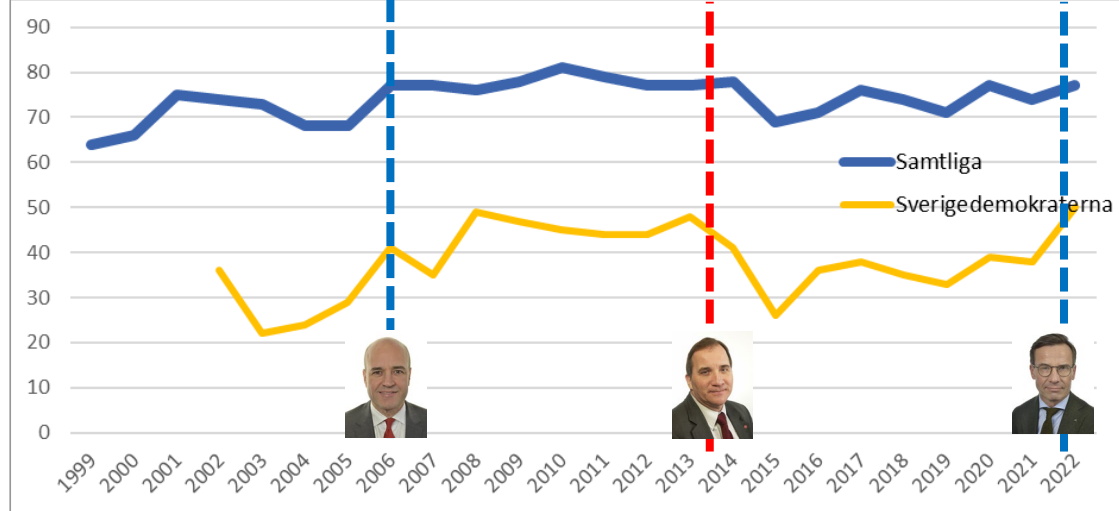

Nöjd med demokratin 1999-2022:

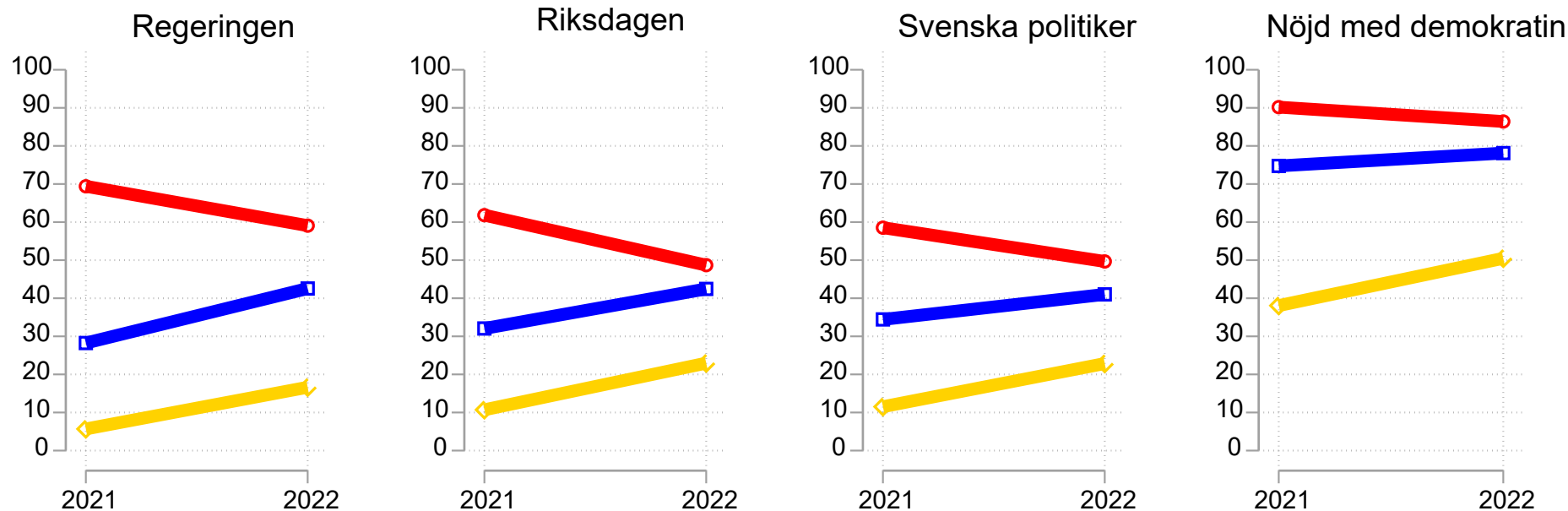
Andel nöjda med demokratin bland
samtliga och bland S, M och SD-
väljare (procent)

--- Blått skifte
--- Rött skifte

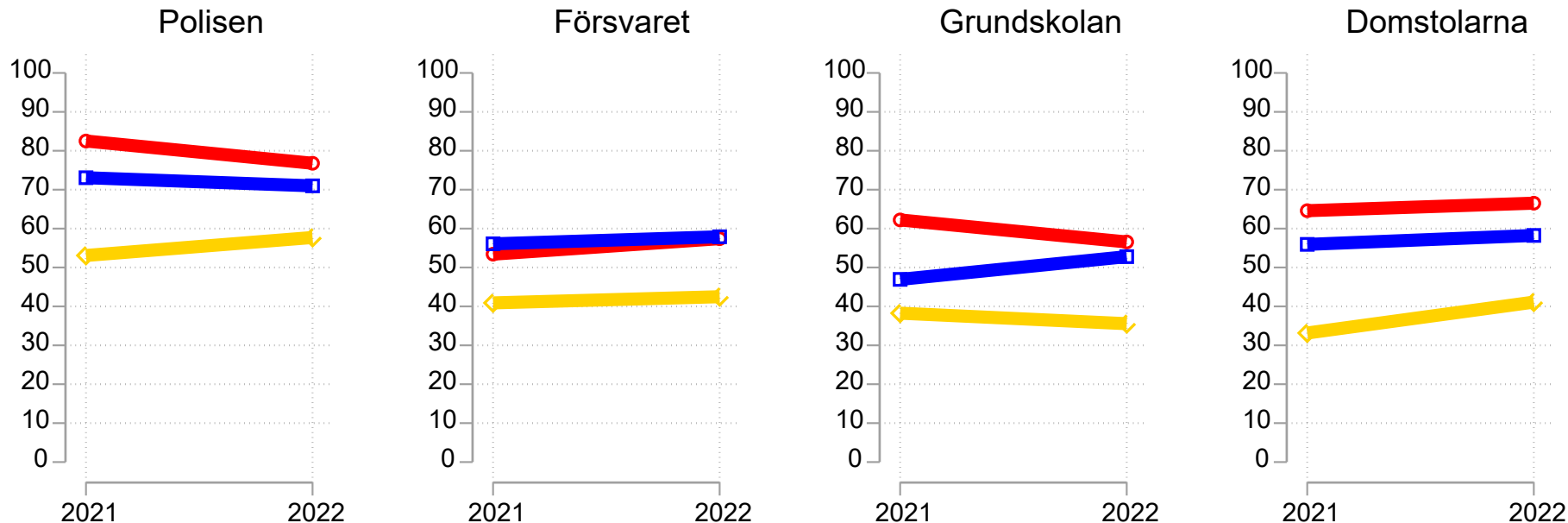
SD-väljarna på väg in i värmen?

Förtroende för regering, riksdag och svenska politiker samt nöjdhet med demokratin bland M, S och SD-anhängare, 2021 och 2022 (procent)

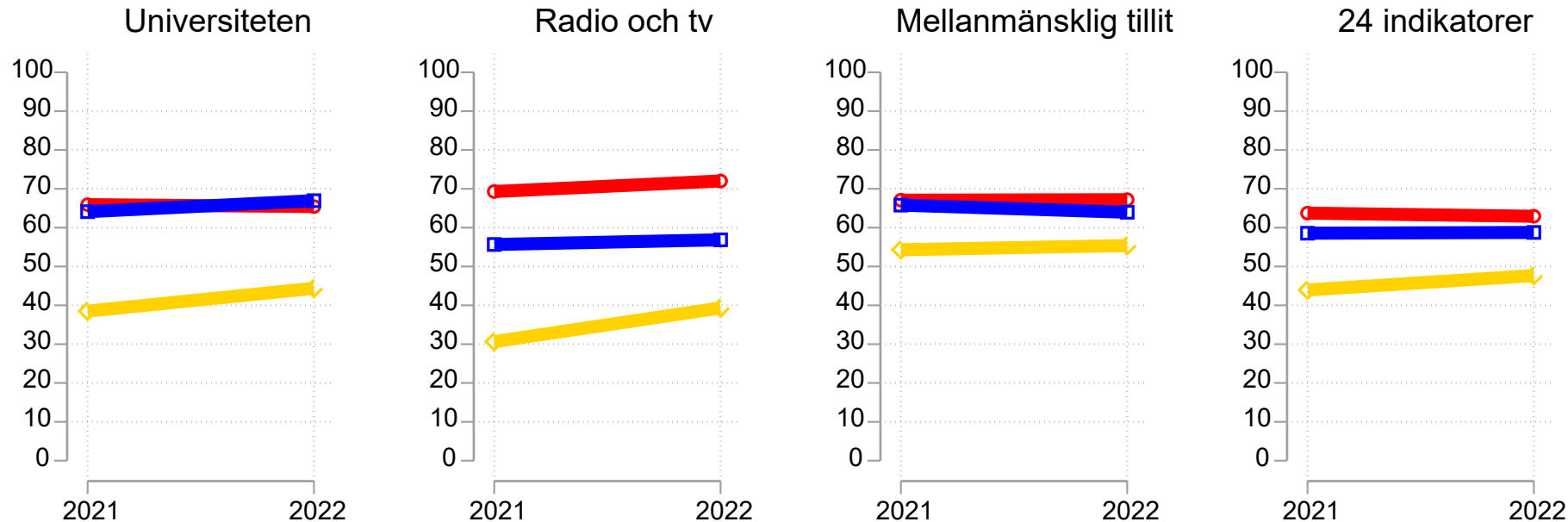
SD-väljarna på väg in i värmen?

Förtroende för polisen, försvaret, grundskolan och domstolarna bland M, S och SD-anhängare, 2021 och 2022 (procent)

SD-väljarna på väg in i värmen?

Förtroende för universiteten, radio och tv, mellanmänsklig tillit och förtroendeindex bland M, S och SD-anhängare, 2021 och 2022 (procent)

Blir SDs väljare mer förtroendefulla eller beror ökningen på att gruppen SD-väljare fylls på med fler förtroendefulla väljare?

Panelanalyser (Valundersökningen 2022) visar att det är de trogna SD-väljarna som stärker sitt förtroende för politiker och samhällsinstitutioner

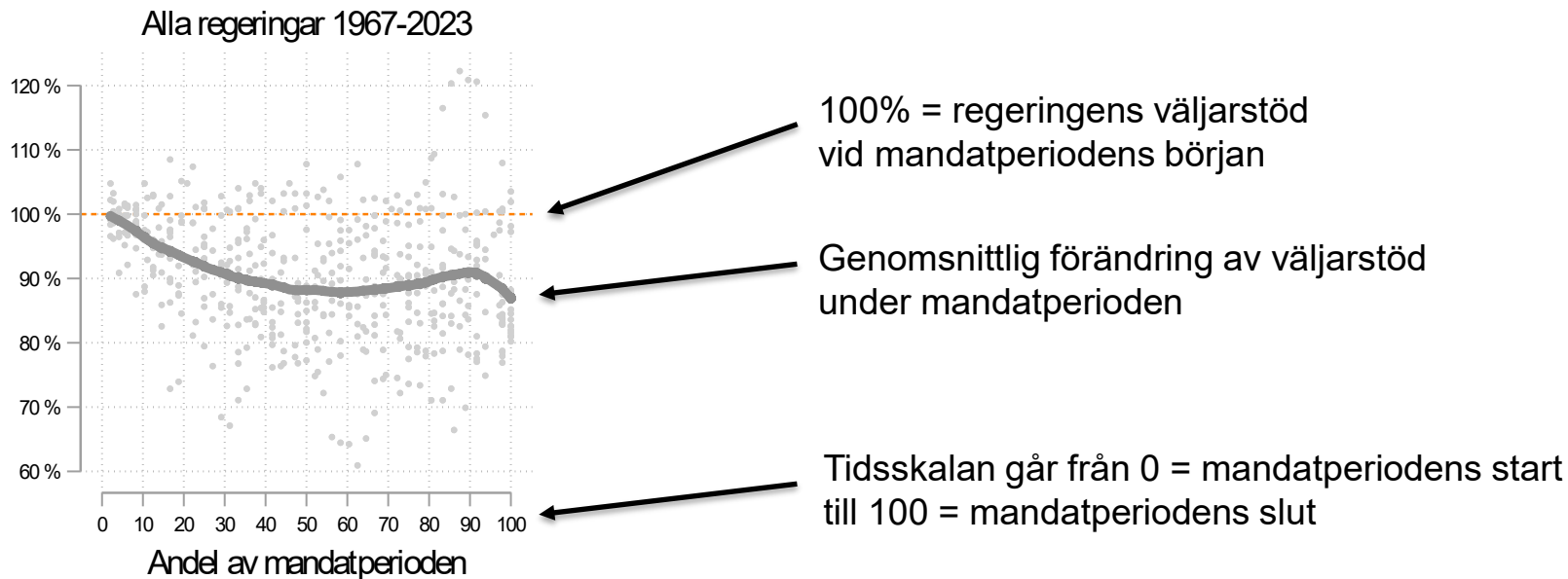
**Hur mycket opinionsstöd
kostar det att regera?**

**Efter en mandatperiod av regerande har
en svensk regering kvar omkring 85-90%
av sitt ursprungliga stöd**

Regeringsslitage

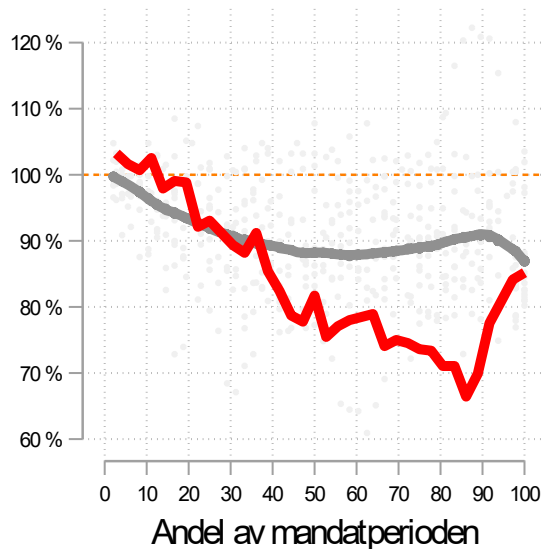
Hur mycket opinionsstöd kostar det att regera?

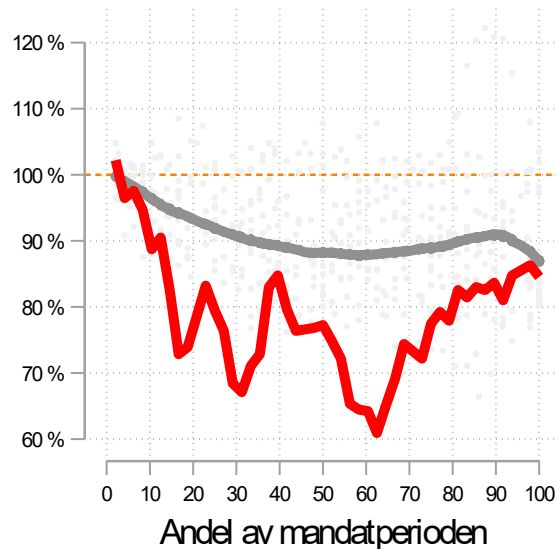
Regeringsslitage

Exempel på regeringar som tappat mycket stöd (men som kommit tillbaka hyfsat bra på slutet)

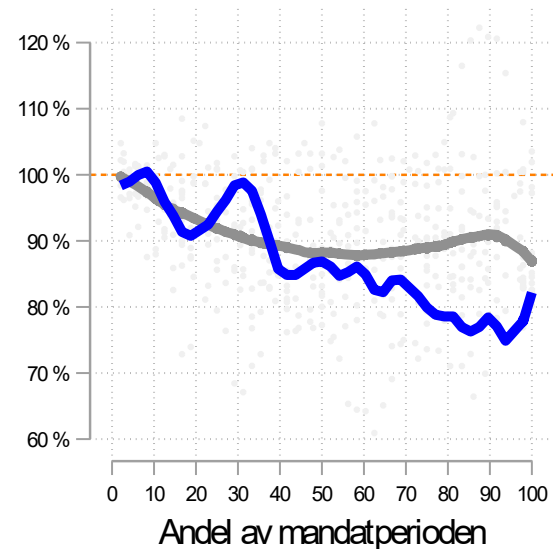
Ingvar Carlsson 1988-1991

Carlsson 1994-1996/Persson 1996-1998

Reinfeldt 2010-2014

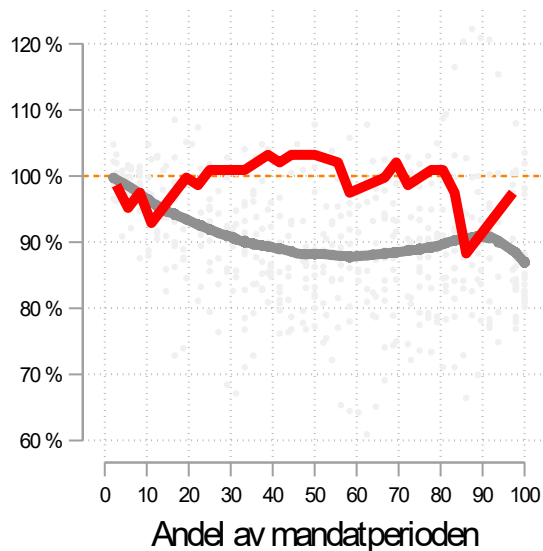

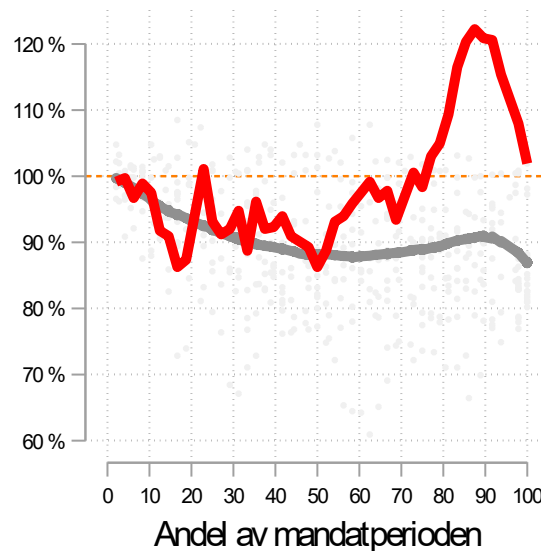
Regeringslitage

Exempel på regeringar som haft opinionsframgångar

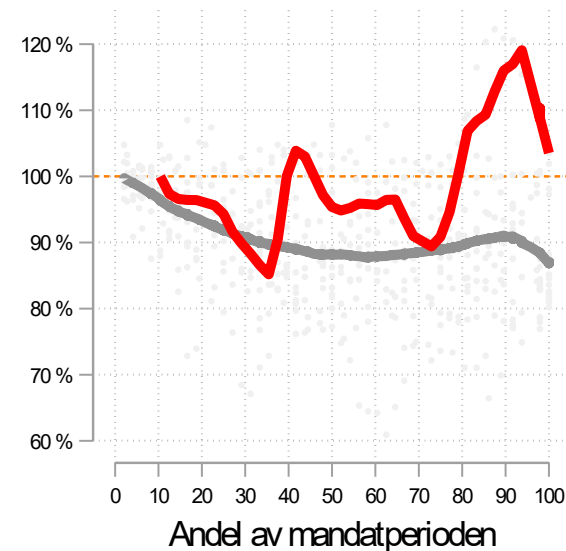
Clof Palme 1973-1976

Göran Persson 1998-2002

Löfven 2018-2021/Andersson 2021-2022

Har Kristerssons regering startat historiskt dåligt?

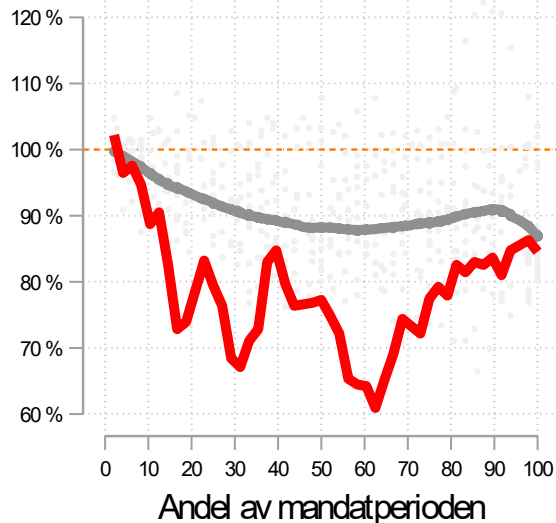
Ja, möjligen brantast fall på kortast tid (fram till december) men Reinfeldt 2006 är ett jämförbart ras.

Nej, Kristerssons regering har återvunnit opinionsstöd efter årsskiftet och ligger nu nära snittet för regeringslitage efter fem-sex månaders regerande

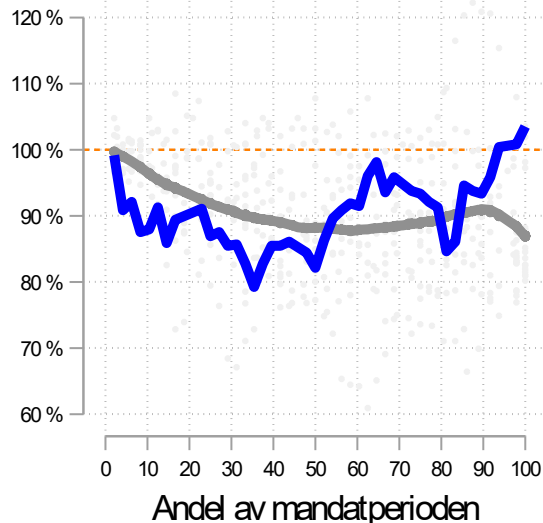
Regeringsslitage

Regeringar med dåliga starter

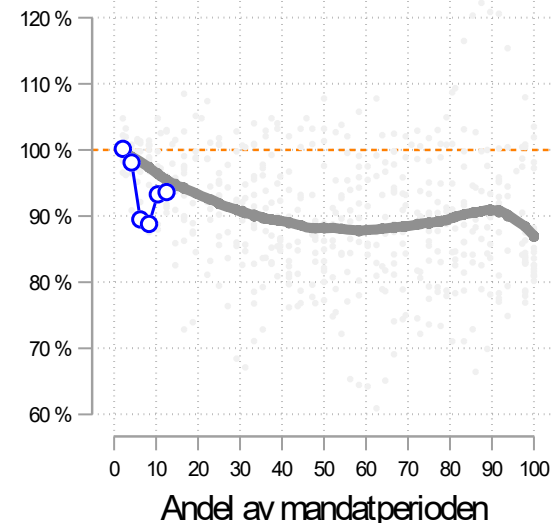
Carlsson 1994-1996/Persson 1996-1998

Reinfeldt 2006-2010

Ulf Kristersson 2022-

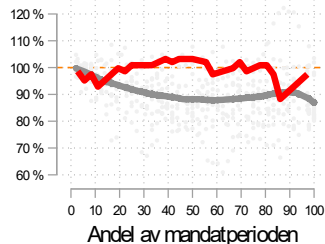

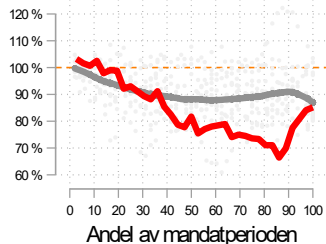
Regeringsslitage

Få fall men tydlig förväntan om opinionsförluster

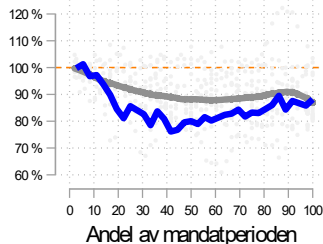
Olof Palme 1973-1976

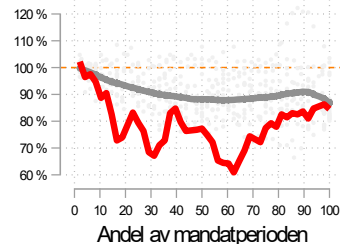
Ingvar Carlsson 1988-1991

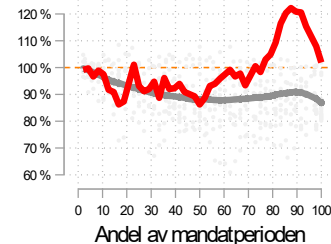
Carl Bildt 1991-1994

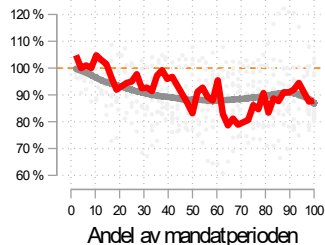
Carlsson 1994-1996/Persson 1996-1998

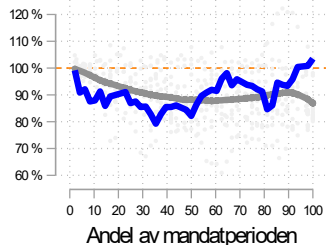
Göran Persson 1998-2002

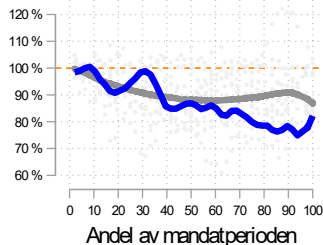
Göran Persson 2002-2006

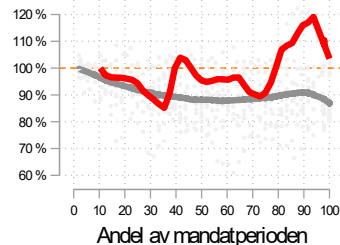
Reinfeldt 2006-2010

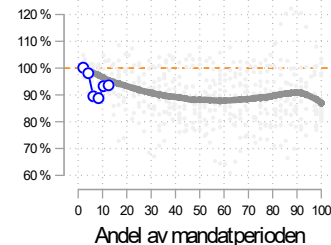
Reinfeldt 2010-2014

Löfven 2018-2021/Andersson 2021-2022

Ulf Kristersson 2022-

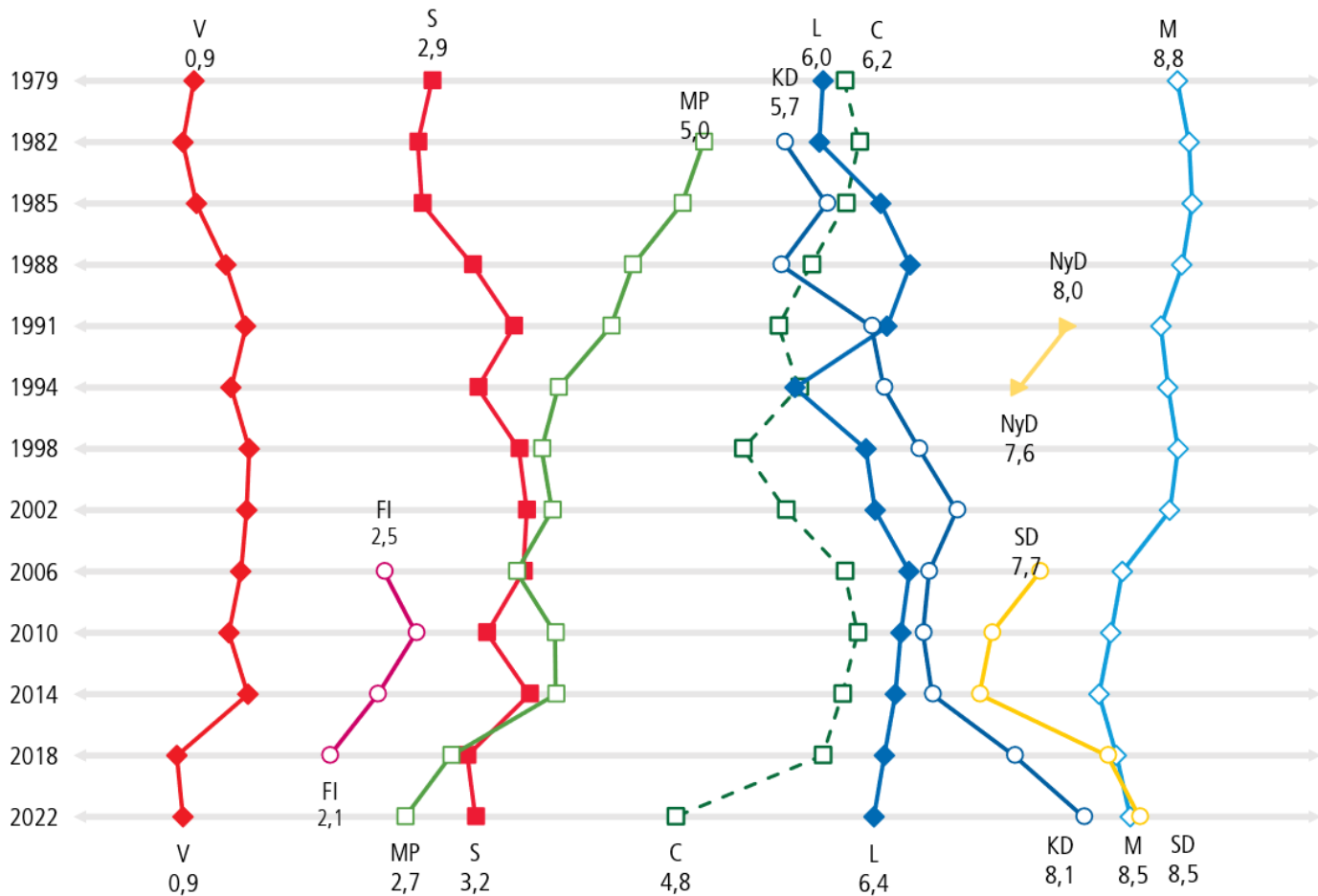
Hur har valet 2022 förändrat väljarnas bild av det politiska landskapet?

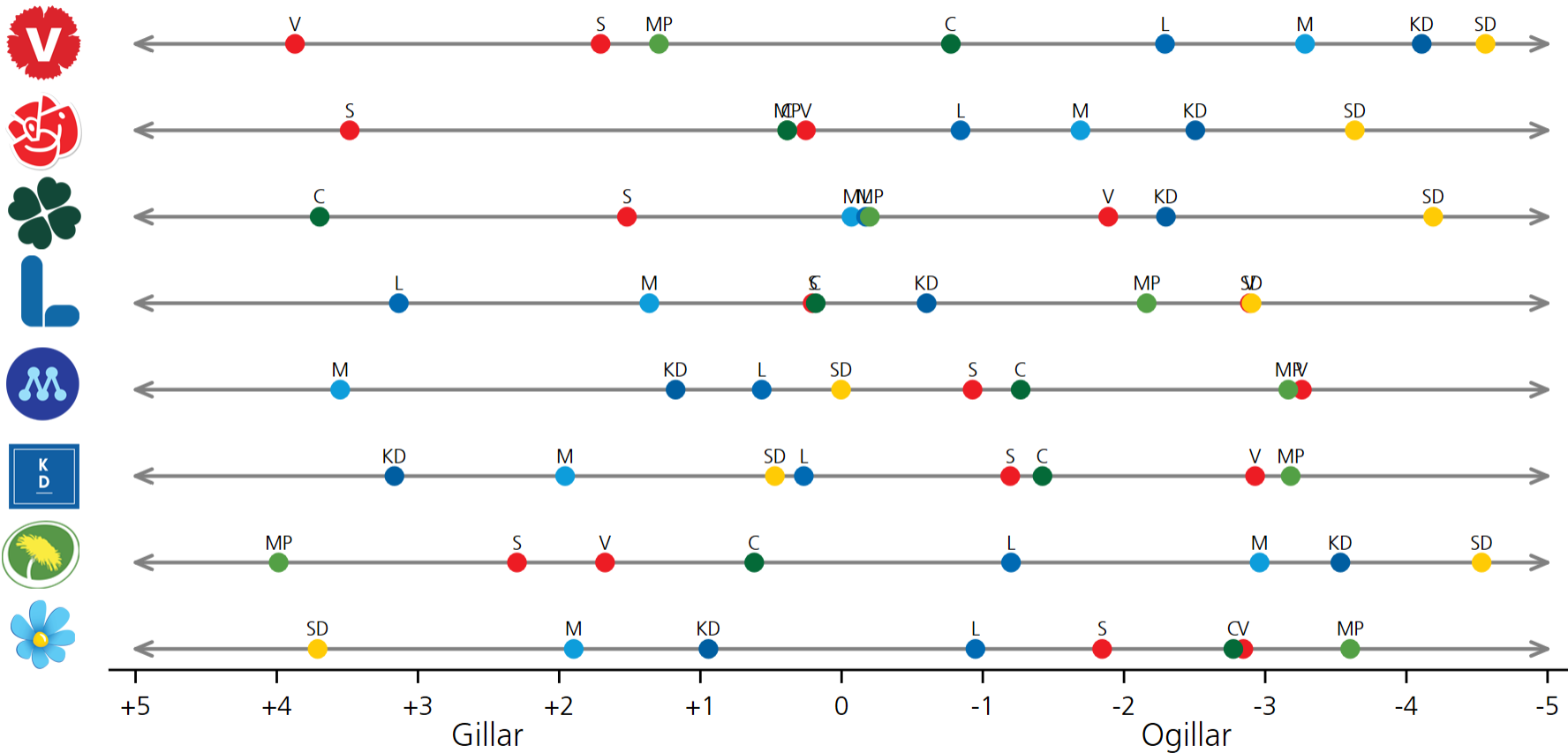
Partiernas koalitionssignaler har skapat två nya tydliga block i svensk politik som starkt strukturerar väljarnas politiska preferenser

Väljarnas vänster-högerplaceringar av partierna 1979-2022 (medeltal)

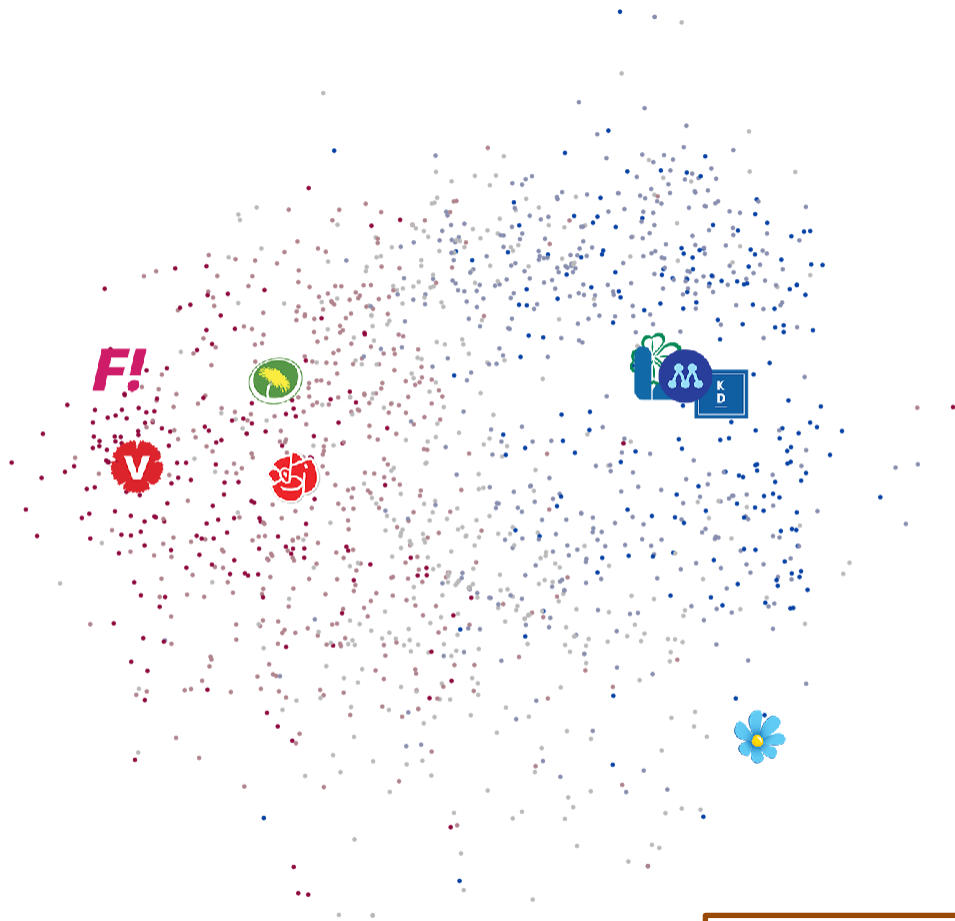

Partisympatisörernas ogillande och gillande av partier 2022

Källa: Nationella SOM-undersökningen 2022.

2014

Var skulle du placera de olika partierna/partiledarna på nedanstående skala? (ogillar-gillarskala)

Politisk självplacering

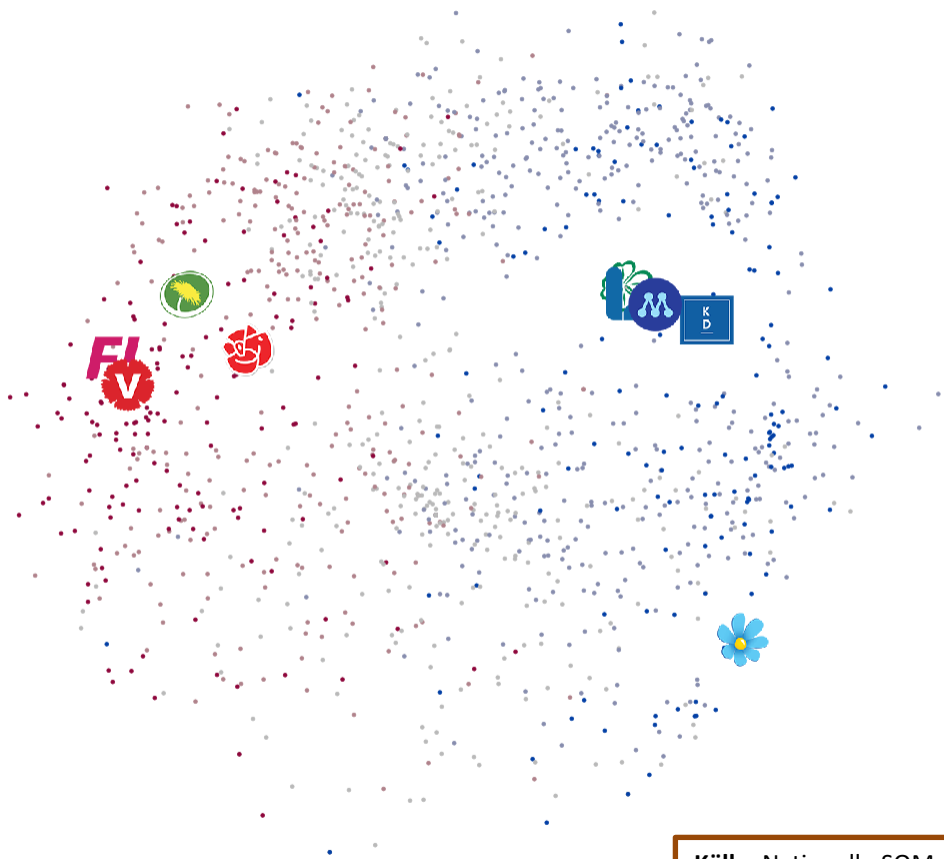
- Klart till vänster
- Något till vänster
- Varken vänster eller höger
- Något till höger
- Klart till höger

Källa: Nationella SOM-undersökningar

Bearbetning: Multidimensionell utvecklingsanalys av svenska folkets evalueringar av partier och ledare på en ogillar-gillarskala (Staffan Betnér)

2015

Var skulle du placera de olika partierna/partiledarna på nedanstående skala? (ogillar-gillarskala)

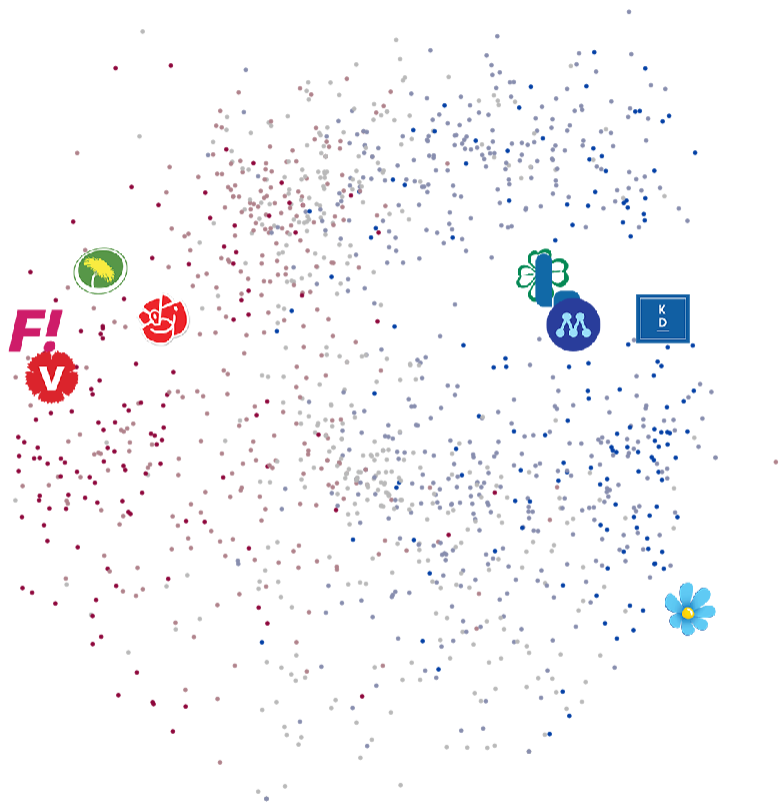
Politisk självplacering

- Klart till vänster
- Något till vänster
- Varken vänster eller höger
- Något till höger
- Klart till höger

Källa: Nationella SOM-undersökningar

Bearbetning: Multidimensionell utvecklingsanalys av svenska folkets evalueringar av partier och ledare på en ogillar-gillarskala (Staffan Betnér)

2016

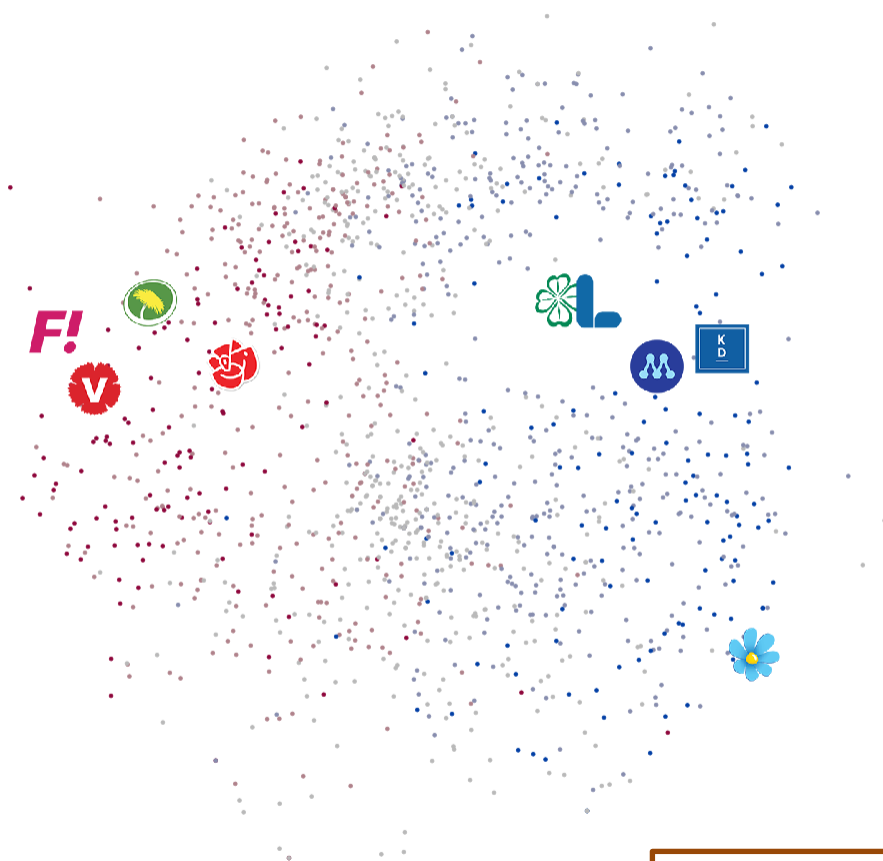

Var skulle du placera de olika partierna/partiledarna på nedanstående skala? (ogillar-gillarskala)

- Politisk självplacering
- Klart till vänster
  - Något till vänster
  - Varken vänster eller höger
  - Något till höger
  - Klart till höger

Källa: Nationella SOM-undersökningar
Bearbetning: Multidimensionell utvecklingsanalys av svenska folkets evalueringar av partier och ledare på en ogillar-gillarskala (Staffan Betnér)

2017

Var skulle du placera de olika partierna/partiledarna på nedanstående skala? (ogillar-gillarskala)

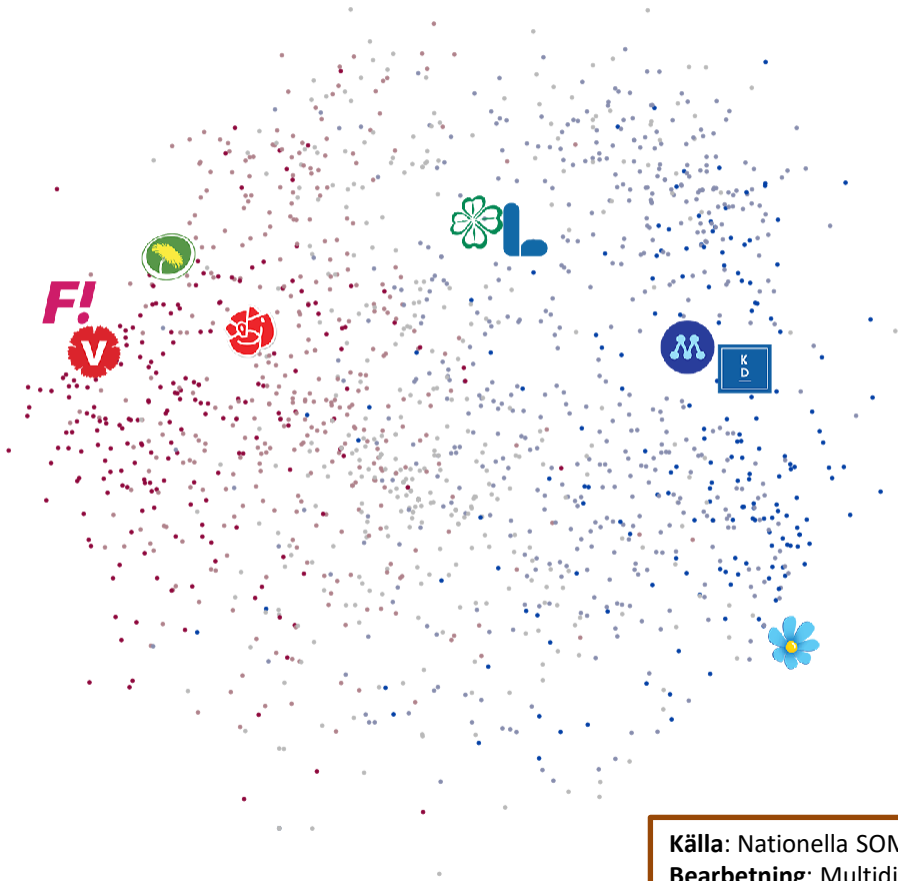
Politisk självplacering

- Klart till vänster
- Något till vänster
- Varken vänster eller höger
- Något till höger
- Klart till höger

Källa: Nationella SOM-undersökningar

Bearbetning: Multidimensionell utvecklingsanalys av svenska folkets evalueringar av partier och ledare på en ogillar-gillarskala (Staffan Betnér)

2018

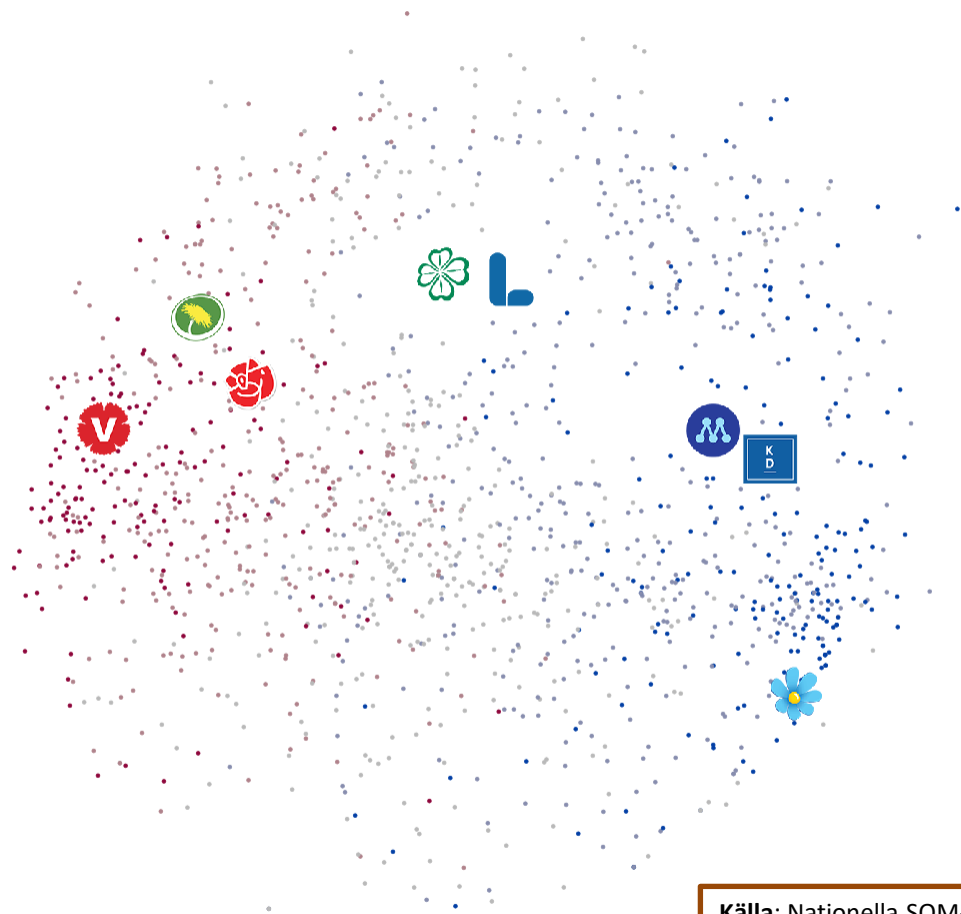

Var skulle du placera de olika partierna/partiledarna på nedanstående skala? (ogillar-gillarskala)

- Politisk självplacering
- Klart till vänster
  - Något till vänster
  - Varken vänster eller höger
  - Något till höger
  - Klart till höger

Källa: Nationella SOM-undersökningar
Bearbetning: Multidimensionell utvecklingsanalys av svenska folkets evalueringar av partier och ledare på en ogillar-gillarskala (Staffan Betné)

2019

Var skulle du placera de olika partierna/partiledarna på nedanstående skala? (ogillar-gillarskala)

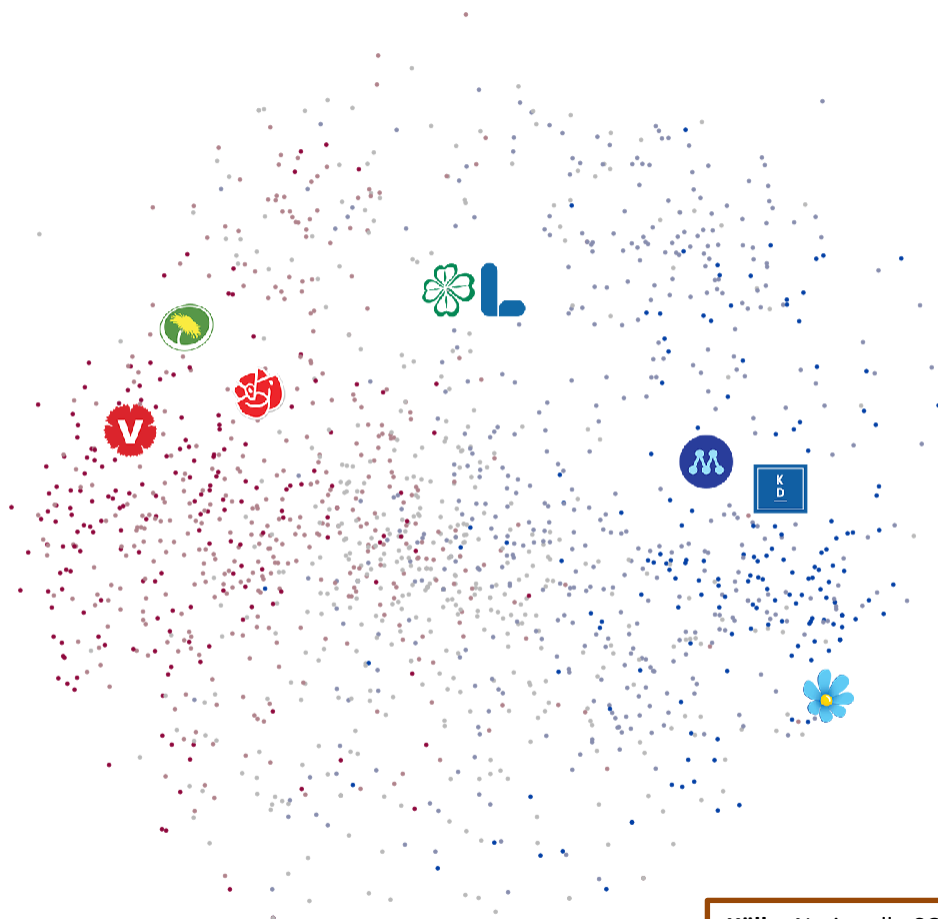
Politisk självplacering

- Klart till vänster
- Något till vänster
- Varken vänster eller höger
- Något till höger
- Klart till höger

Källa: Nationella SOM-undersökningar

Bearbetning: Multidimensionell utvecklingsanalys av svenska folkets evalueringar av partier och ledare på en ogillar-gillarskala (Staffan Betné)

2020

Var skulle du placera de olika partierna/partiledarna på nedanstående skala? (ogillar-gillarskala)

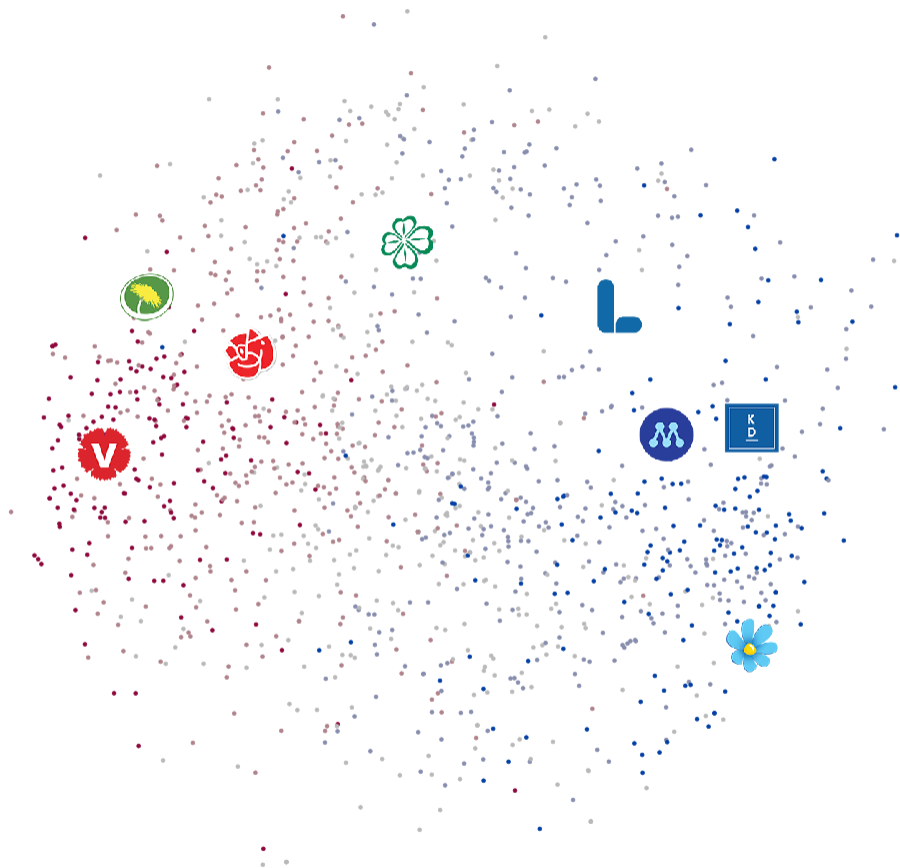
Politisk självplacering

- Klart till vänster
- Något till vänster
- Varken vänster eller höger
- Något till höger
- Klart till höger

Källa: Nationella SOM-undersökningar

Bearbetning: Multidimensionell utvecklingsanalys av svenska folkets evalueringar av partier och ledare på en ogillar-gillarskala (Staffan Betnér)

2021

Var skulle du placera de olika partierna/partiledarna på nedanstående skala? (ogillar-gillarskala)

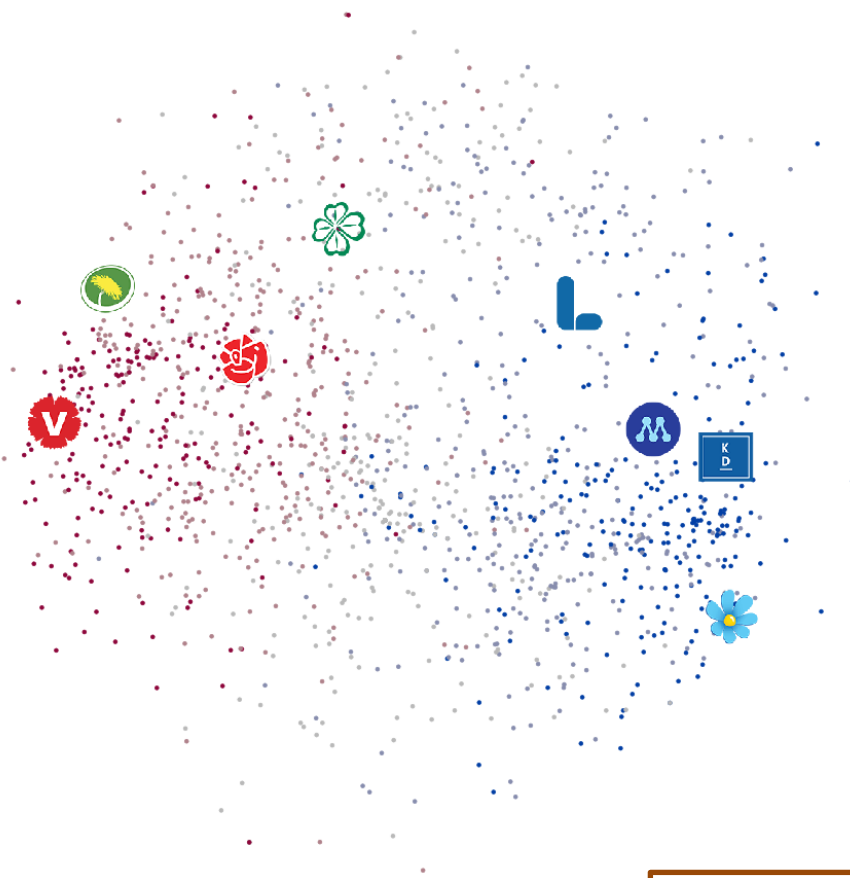
Politisk självplacering

- Klart till vänster
- Något till vänster
- Varken vänster eller höger
- Något till höger
- Klart till höger

Källa: Nationella SOM-undersökningar

Bearbetning: Multidimensionell utvecklingsanalys av svenska folkets evalueringar av partier och ledare på en ogillar-gillarskala (Staffan Betnér)

2022

Var skulle du placera de olika partierna/partiledarna på nedanstående skala? (ogillar-gillarskala)

Politisk självplacering

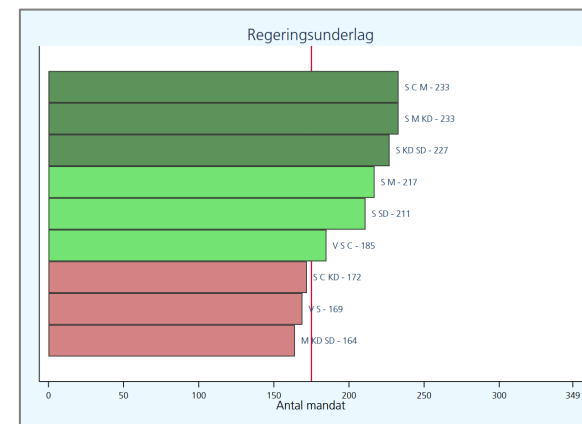
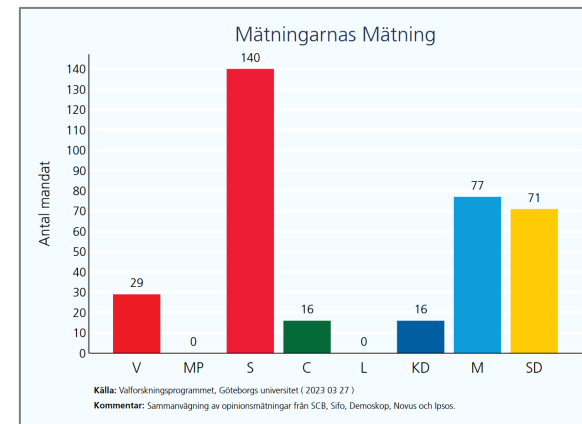
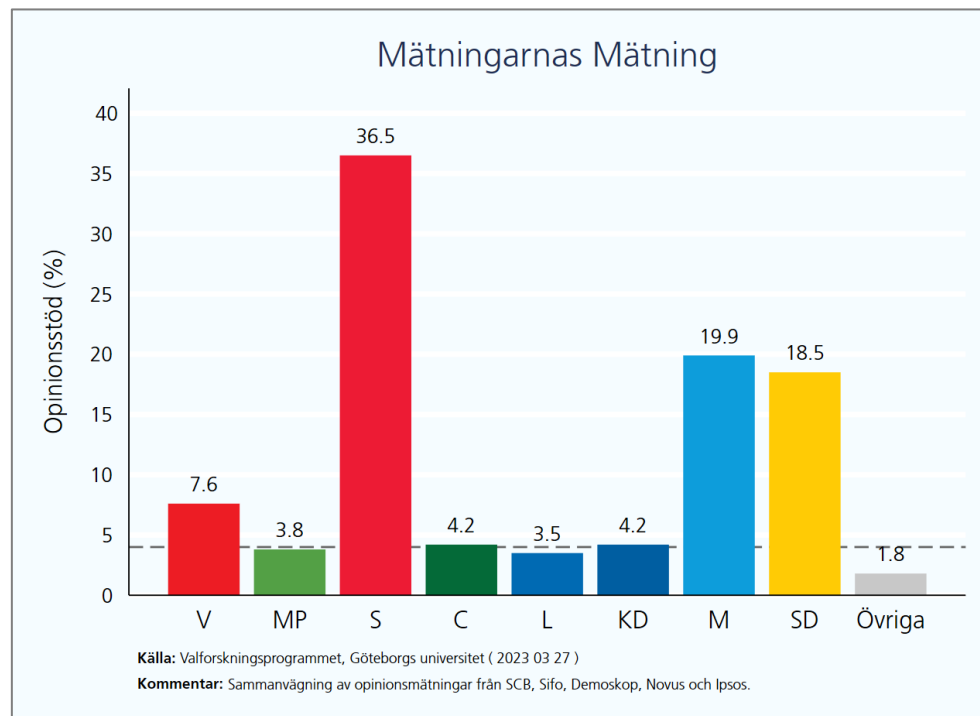
- Klart till vänster
- Något till vänster
- Varken vänster eller höger
- Något till höger
- Klart till höger

Källa: Nationella SOM-undersökningar

Bearbetning: Multidimensionell utvecklingsanalys av svenska folkets evalueringar av partier och ledare på en ogillar-gillarskala (Staffan Betnér)

Opinionsläget mars 2023

Effekter av regeringskiften

Finns det vinnare- och förlorare-effekter av regeringskiften? **Ja**

Har regeringskiften en läkande effekt på demokratin? **Ja**

Hur mycket kostar det i opinionsstöd att regera? **Mycket**

Hur har valet 2022 förändrat väljarnas bild av det politiska landskapet? **Dramatiskt**

Tack!